

|                                                    |                                                             |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Matka Boží, Panna Maria</b>                     | <b>1. ledna</b>                                             |
| <b>Panna Maria, Matka jednoty křesťanů</b>         | <b>18. ledna</b>                                            |
| <b>Panna Maria Lurdská</b>                         | <b>11. února</b>                                            |
| <b>Panna Maria,<br/>Prostřednice všech milostí</b> | <b>8. května</b>                                            |
| <b>Panna Maria Fatimská</b>                        | <b>13. května</b>                                           |
| <b>Navštívení Panny Marie</b>                      | <b>31. května</b>                                           |
| <b>Panna Maria, Matka církve</b>                   | <b>První pondělí<br/>po slavnosti Seslání Ducha svatého</b> |

|                                                                       |                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Nejsvětější Srdce Panny Marie</b>                                  | <b>Sobota po 2. neděli<br/>po slavnosti Seslání Ducha svatého</b> |
| <b>Panna Maria Karmelská</b>                                          | <b>16. července</b>                                               |
| <b>Posvěcení římské baziliky Panny Marie<br/>– Panny Marie Sněžné</b> | <b>5. srpna</b>                                                   |
| <b>Nanebevzetí Panny Marie</b>                                        | <b>15. srpna</b>                                                  |
| <b>Panna Marie Královna</b>                                           | <b>22. srpna</b>                                                  |
| <b>Narození Panny Marie</b>                                           | <b>8. září</b>                                                    |
| <b>Jména Panny Marie</b>                                              | <b>12. září</b>                                                   |

|                                                              |                      |
|--------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>Panna Maria Bolestná</b>                                  | <b>15. září</b>      |
| <b>Panna Maria Růžencová</b>                                 | <b>7. října</b>      |
| <b>Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě</b>                    | <b>21. listopadu</b> |
| <b>Panna Maria,<br/>počatá bez poskvrny prvotního hříchu</b> | <b>8. prosince</b>   |
| <b>Panna Maria Guadalupská</b>                               | <b>12. prosince</b>  |

**Matka Boží, Panna Maria (1. ledna):** Do roku 1960 svátek Obřezání Páně. Zakončuje týdenní oslavu Vánoc a zaměřuje pozornost na označení Panny Marie coby Boží rodičky řecky Θεοτόκος, theotokos. Tento titul, přiznaný Ježíšově matce Marii Efezským koncilem roku 431 vyjadřuje především christologickou nauku o božství Ježíše Krista. V 6. století církev v Římě ustanovila na 1. leden památku Matky Boží. Ve Španělsku a v Galii se od 6. století slavil v tento den svátek Obřezání Páně (Lk 2, 21). V Římě se tento svátek začal slavit až od 13. století. V obnovené liturgii zaujal své místo opět staronový svátek Mariina mateřství.

**Panna Maria, Matka jednoty křesťanů (18. ledna):** Bohorodička je vzorem Církve ve víře, lásce a dokonalé jednotě s Kristem. Společná mariánská úcta zůstala trvalým poutem mezi západními a východními křesťany i po jejich rozdělení. Proto také bylo úsilí o obnovení jejich jednoty často svěřováno pod její ochranu.

**Panna Maria Lurdská (11. února):** 11. února 1858 spatřila čtrnáctiletá Bernadetta Soubirousová ve skalní jeskyni „de Massabielle“ poblíž Lurd (Lourdes) ve Francii Pannu Marii. K jeskyni, v níž vytryskl pramen vody, přichází od té doby velké množství poutníků, mezi nimi velký počet postižených nejrůznějšími neduhy. Výzva Matky Boží k pokání probudila v církvi hlubší zájem o modlitbu a službu lásky a podnítila péči o trpící a nemocné. Slavení dnešní památky povolil papež Lev XIII. (1891) a sv. Pius X. ji rozšířil na celou církev (1907).

**Panna Maria, Prostřednice všech milostí (8. května):** Panna Maria spolupracovala jedinečným způsobem při Spasitelově díle na obnově nadpřirozeného života v lidských duších a stala se v řádu milosti naší matkou. Toto Mariino mateřství trvá nepřetržitě až do věčného zakončení spásy všech vyvolených. Proto je vzývána v církvi jako přímělkyně, pomocnice, záchránkyně a prostřednice. Tato slova je však třeba chápat tak, že nic neubírají ani nepřidávají důstojnosti a účinnosti jediného prostředníka, Krista. Dnešní památka se začala slavit v Belgii (1921) a odtud se rozšířila i do některých jiných zemí.

**Panna Maria Fatimská (13. května):** Připomínka prvního zjevení ve Fatimě z roku 1917 třem dětem, Lucii Santosové a Františkovi a Hyacintě Martovým. Účelem Mariiny návštěvy bylo chránit lidstvo před zlem, které na sebe svými hříchy přivolává. K tomu mají napomáhat oběti, modlitba růžence i uctívání jejího Neposkvrněného srdce, jak si přeje její Syn.

**Navštívení Panny Marie (31. května):** Dnešní svátek věnuje pozornost setkání matky Mesiáše s matkou jeho Předchůdce (Lk 1,39-56). Tuto událost připomíná liturgie v době adventní přípravy na slavnost Narození Páně. V Čechách se tento svátek slavil poprvé 28. IV. 1387. Zavedl ho arcibiskup Jan z Jenštejna (1386). Na jeho naléhání rozšířil papež Urban VI. slavení tohoto svátku pro celou církev (1389) a stanovil pro něj den 2. července. Při úpravě kalendáře (1969) bylo přihlédnuto k přání Jana z Jenštejna, aby se tento svátek slavil v době mezi Zvěstováním Páně a Narozením sv. Jana Křtitele. Zároveň jím vrcholí měsíc květen, věnovaný v lidové zbožnosti úctě Panny Marie.

**Panna Maria, Matka církve (První pondělí po slavnosti Seslání Ducha svatého):** Blahoslavené Panně Marii náleží titul Matky Církve, protože porodila Krista, Hlavu Církve, a stala se matkou vykoupených před tím, než její syn na kříži odevzdal ducha. Bl. papež Pavel VI. slavnostně potvrdil tento titul v promluvě k otcům Druhého vatikánského koncilu dne 21. listopadu 1964 a vyzval, „aby Bohorodička byla ode dneška pomocí tohoto titulu ještě více ctěna a vzývána celým křesťanským lidem.“

**Nejsvětější Srdce Panny Marie (Sobota po 2. neděli po slavnosti Seslání Ducha svatého):** Hlasatelem úcty k neposkrvněnému Srdci Panny Marie byl sv. Jan Eudes (+ 1680). Liturgickou oslavu povolil Pius VII. (1800-1823) a Pius XII. rozhodl, aby se od roku 1944 tento svátek slavil v celé Církvi 22. srpna. Dnešní slavení bezprostředně následuje po slavnosti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Pod symbolem Srdce prokazuje Církev úctu lásce Ježíšovy Matky k Bohu a k jejímu Synu a zároveň její mateřské lásce k celému lidstvu.

**Panna Maria Karmelská (16. července):** Biblické texty oslavují krásu Karmelu. Na této hoře bránil prorok Eliáš čistotu víry vyvoleného národa. Ve 12. století se tam usadila skupina poustevníků. V obláčku vystupujícím na prosbu Eliáše z moře a přinášejícím spásný déšť (1 Král 18, 44) spatřovali předobraz Matky Boží a své řeholní společenství světili pod její ochranu. Památka Panny Marie Karmelské se v karmelitánském řádu slaví od 14. století a v roce 1726 byla její oslava rozšířena na celou církev.

**Posvěcení římské baziliky Panny Marie – Panny Marie Sněžné (5. srpna):** Bazilika Santa Maria Maggiore v Římě je jedním z nejstarších a nejvýznamnějších mariánských kostelů na Západě. Dřívější název „Panny Marie Sněžné“ má původ v legendárním vyprávění, že místo, kde měl být kostel postaven, se v srpnu pokrylo sněhem. Baziliku zbudovanou papežem Liberiem přestavěl Sixtus III. jako památku na koncil v Efesu (431), kde byl pro Pannu Marii výslovně potvrzen titul Matka Boží.

**Nanebevzetí Panny Marie (15. srpna):** Když papež Pius XII. (1. XI. 1950) prohlásil za článek víry, že po skončení života „byla neposkrvněná Matka Boží vzata s tělem i duší do slávy nebeské“, potvrdil tím to, co křesťané už odedávna věřili a společně oslavovali dnešního dne při bohoslužbách. V Jeruzalémě se slavil dnešní den už v 5. století, od 6. století ho slaví celý křesťanský Východ a od 7. století se začíná slavit v Římě. V pozdějších staletích se stává nejčastějším titulem mariánských kostelů.

**Panna Marie Královna (22. srpna):** Liturgické texty i písně a modlitby vyjadřující lidovou zbožnost označovaly Pannu Marii odedávna titulem Královny. V roce 1955 Pius XII. stanovil, aby se v poslední květnový den konala liturgická oslava Panny Marie Královny. Přenesením této památky na osmý den po slavnosti nanebevzetí se má zdůraznit jejich vzájemná souvislost a vnitřní návaznost.

**Narození Panny Marie (8. září):** Jeden z nejstarších mariánských svátků dosvědčující víru křesťanů, že se Panna Maria narodila bez dědičného hříchu. Skutečný den jejího narození neznáme. Dnešní datum se objevuje poprvé v 5. století v Jeruzalémě. Byl to výroční den posvěcení baziliky postavené na místě, které tamní tradice označovala za místo, kde se Matka Boží narodila.

**Jména Panny Marie (12. září):** Svátek Jména Panny Marie byl zaveden v XVI. století ve Španělsku. V roce 1683 jej papež Inocenc XI. ustanovil pro celou západní Církev na poděkování za vítězství nad Turky u Vídně. Ze všeobecného římského kalendáře z roku 1970 byl odstraněn. Ovšem z historických příčin se v regionálních kalendářích s povolením Svatého Stolce zachovává.

**Panna Maria Bolestná (15. září):** Den po svátku Povýšení svatého kříže vzpomíná Církev na bolesti Panny Marie, které trpěla ve spojení se svým Synem. Od roku 1423 se začala slavit památka Panny Marie Bolestné v pátek před Květnou nedělí a v roce 1727 bylo její slavení rozšířeno pro celou Církev. Od roku 1667 ji slavil řád servitů jako hlavní svátek třetí zářijovou nedělí; v roce 1913 byl pro něj stanoven den 15. září.

**Panna Maria Růžencová (7. října):** Modlitba růžence se ve své dnešní podobě šířila od 15. století především zásluhou dominikánů. Rozjímá se v ní o událostech z Ježíšova života a o spoluúčasti, kterou na jeho narození, utrpení a oslavení má jeho matka Panna Maria. Slavení dnešní liturgické památky bylo zavedeno (1572) na paměť vítězství nad Turky v námořní bitvě u Lepanta; od roku 1573 přeloženo na první říjnovou nedělí; po vítězství nad Turky u Petrovaradina (v dnešní Jugoslávii) rozšířeno pro celou Církev (1716); v dnešní den se slaví od roku 1913.

**Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě (21. listopadu):** Slavení dnešní památky má svůj původ na Východě, původně to byla připomínka výročí posvěcení mariánské baziliky v Jeruzalémě, postavené v roce 543 poblíž Jeruzalémského chrámu. Připomínáme si osobní zasvěcení Panny Marie, jímž se zcela odevzdala Bohu do služeb díla spásy a stala se tak vzorem Bohu zasvěceného života. Zároveň ji uctíváme jako živý Boží chrám, jímž byla už od okamžiku svého početí. Apokryfní Jakubovo protoevangelium vypráví, že rodiče přinesli Pannu Marii do Jeruzalémského chrámu a "obětovali" ji Bohu; podle toho se tomuto svátku říkalo také Obětování Panny Marie.

**Panna Maria, počatá bez poskvrny prvotního hříchu (8. prosince):** Církev vidí v Panně Marii ženu předpověděnou v ráji (Gn 3, 15). Bůh ji vyvolil za matku Vykupitele lidstva, a proto ji už od okamžiku jejího početí uchránil od poskvrny prvotního hříchu. Toto učení o neposkvrněném početí Panny Marie závazně vymezil Pius IX. a prohlásil je za článek víry 8. XII. 1854. Liturgická oslava Početí Panny Marie se konala nejprve na Východě, v 9. století přešla z Konstantinopole do jižní Itálie a na Sicílii. Koncem 11. století zavedl tento svátek ve své diecézi sv. Anselm z Canterbury a v té době se objevují náznaky této úcty i u nás v tzv. Opatovickém homiliáři. Z Anglie se svátek šířil i jinam. U nás se slaví už kolem roku 1200. V roce 1476 Sixtus IV. rozšířil jeho slavení pro celou Církev.

**Panna Maria Guadalupská (12. prosince):** V roce 1531 se Janu Didakovi Cuauhtlatzinovi, který pocházel z domorodého indiánského kmene nedaleko Mexika, zjevila Panna Maria. Stalo se to, když cestou ze svého rodiště, zvaného Cuauhtitlan, na ranní bohoslužby do Tlatilolco došel k návrší zvanému Tepeyac. Oznámila mu, že jako milující Matka místních obyvatel i všech, kdo se k ní utíkají o pomoc a přímluvu, bude na tomto místě těšit jejich zármutek a přinášet útěchu těm, kdo ji sem budou přicházet s důvěrou prosit. Na jeho plášti zůstala podivuhodným způsobem zobrazena její podoba. Tamní křesťané ji od té doby stále uctívají jako Pannu Marii Guadalupskou, byla prohlášena za patronku Mexika (1754) a za hlavní patronku celé Latinské Ameriky (1910). Původní malá kaple postavená na místě zjevení byla nahrazena stavbou nynější baziliky (1695-1709). Slavení dnešní památky rozšířil papež Jan Pavel II. na celou církev (2002).